

162
298344

РАЗНАСТАЙНАСЦЬ
МОЎ і КУЛЬТУР
У КАНТЕКСЦЕ
ГЛАБАЛІЗАЦЫІ

DIVERSITY
OF LANGUAGES
AND CULTURES
IN THE CONTEXT
OF GLOBALIZATION

УДК [81+008](043.2)

ББК 81+71

Р 17

Рэдакцыйная калегія

Наталля Даўыдзенка (выдавецкі рэдактар);

Таццяна Кабржыцкая, кандыдат філалагічных навук;

Таццяна Камароўская, доктар філалагічных навук;

Ніна Квасавец (перакладчык);

Адам Мальдзіс (галоўны рэдактар), доктар філалагічных навук;

Аляксей Мікуліч, доктар біялагічных навук;

Віктар Шадурскі, доктар гістарычных навук

Аргкамітэт сімпозіума выказвае падзяку за арганізацыйную
падтрымку праекта:

Міністэрству замежных спраў Рэспублікі Беларусь,

Міністэрству адукацыі Рэспублікі Беларусь,

Міністэрству інфармацыі Рэспублікі Беларусь,

Інстытуту мовазнаўства імя Якуба Коласа НАН Беларусі,

Беларускаму фонду падтрымкі дэмакратычных рэформ імя Льва Сапегі,

Нацыянальной камісіі па справах ЮНЕСКА Рэспублікі Беларусь,

Грамадскому прэс-цэнтру Дома прэсы.

ЗМЕСТ

ВЫТОКІ ФІЗІЧНАГА І МАРДЛНЯГА ТЭРАРЫЗМУ Ў ЭПОХУ ГЛАБАЛІЗАЦЫІ

АГУЛЬНЫЯ, ТЭАРЕТЫЧНЫЯ ПЫТАННІ

Віктор Шадурскі (Мінск)

Тэарызм — варварскі выдатак цывілізацыі 5

Kjell Olaf Jensen (Oslo)

Can you fight terrorism by becoming a terror state?

A dangerous development in some Western countries 12

Светлана Алексиевич (Мінск – Флоренція, Італія)

Вдохновение зла: (опыт современной истории) 16

Валентин Оськоцкій (Москва)

Фашизм наглеет деть ото дня 20

Terry Carlstrom (Stockholm)

«J'accuse» Centenary comments 25

Юрый Чавусаў (Мінск)

Тэарызм як канфлікт традыцыйнай і мадэрнай культуры 29

Віталь Вороновіч (Мінск)

Глобальные проблемы: типология и взаимосвязь 44

Сяргей Радаштэн (Тэгеран – Мінск)

Бен Ладэну варта пачытаць Кур'ан 54

СЕКЦЫЯ 1

Што могуць супрацьпаставіць тэарызму рэлігія, наука, літаратура, мастацтва, сродкі масавай інфармацыі?

РЭЛІГІЙНЫЯ ПЕРРАКАННІ

Андрей Данилов (Мінск)

Интолерантность и террористические проявления
в религиозной сфере 56

<i>Григорий Довгяло (Мінск)</i>	
«Неузнанность Бога» — главное, что грозит современному миру	64
<i>Віктор Рудельсон (Мінск)</i>	
Святая Евфросинья Полоцкая как идеал XXI столетия	72
<i>Алена Яскевіч (Мінск)</i>	
Гуманітарныя ідэалы: «Слова пра любоў да ворагаў вашых» Лазара Барановіча	84
НАУКА, ЭКАЛОГІЯ	
<i>Аляксей Мікуліч (Мінск)</i>	
Інфармацыйная недасведчанасць як прычына екалагічнай небяспекі фізічнаму і генетычнаму здароўю нацыі і як праява свядомага ці несвядомага тэрарызму	89
<i>Валерый Дранчук (Мінск)</i>	
Тэрарызм у дачыненні да Белавежской пушчы	97
ЛІТАРАТУРА	
<i>Татьяна Комаровская (Мінск)</i>	
Предчувствие беды в американской литературе XX века	100
<i>Ірына Багдановіч (Мінск)</i>	
Ад паэтызациі будучыні да апраўдання зла і аналогіі дыктатуры: Беларуская авангардная паэзія 1920-х гг.	107
<i>Міхась Тышына (Мінск)</i>	
Супраціў прымусу ў творчасці Алеся Адамовіча	115
<i>Анатоль Верабей (Мінск)</i>	
Творчасць Уладзіміра Каараткевіча ў кантэксьце глабалізацыі	121
СРОДКІ МАСАВАЙ ІНФАРМАЦЫІ	
<i>Ефрасіння Бондарава (Мінск)</i>	
Электронныя сродкі масавай інфармацыі і насілле над чалавекам і грамадствам	126

<i>Андрей Бастунец (Мінск)</i>	
«Нам не дано предугадать, как слово наше отзовется...»	132

СОЦЫУМ

<i>Дарюс Вілімас (Вільнюс)</i>	
Принцип справедливости и судебная власть в историческом процессе (земские суды Великого Княжества Литовского конца XVI в. и их роль в разрешении общественных противоречий)	137

<i>Сергей Карпушин (Мінск)</i>	
Интеграция в образовании как средство противостояния духовному терроризму	143

<i>Яна Червенкова (Прага)</i>	
Так мы мирно расстались со словаками	148

<i>Vasil Yakavenka (Minsk)</i>	
Is the world's sunlight for delight or sorrow for us?	150

<i>Владимир Жданов (Новосибирск, Россия)</i>	
Алкогольный террор у восточных славян и пути его преодоления	158

СЕКЦЫЯ 2

МІЖКУЛЬТУРНАЯ КАМУНІКАЦЫЯ ЯК ШЛЯХ ДА ПАРАЗУМЕННЯ ПАМІЖ ДЗЯРЖАВАМІ, НАРОДАМІ, КАНФЕСІЯМІ

БЕЛАРУСКА-ПОЛЬСКАЯ КАМУНІКАЦЫЯ

<i>Рышард Радзік (Люблін, Польша)</i>	
Палякі–беларусы: культурная абумоўленасць рознасці светапоглядаў	170

<i>Жанна Некрашэвіч-Кароткай (Мінск)</i>	
Элітарнасць і дэмакратызм у шматмоўнай літаратуры Беларусі: ад Сярэдневякоўя да Новага часу	184

<i>Аляксандр Вабішчэвіч (Брэст, Беларусь)</i>	
Беларуска-польская міжкультурная адносіны ў 1919–1939 гг.: супярэчнасці і спробы іх вырашэння .	189

<i>Аляксандр Свірыд (Мінск)</i>	
Палітыка II Рэчы Паспалітай у адносінах да уніі на тэрыторыі Заходній Беларусі	195

<i>Юрый Лабынцаў, Ларыса Шчавінская (Масква)</i>	
Хрысціянская любоў і культура супраць насілля: Духоўная спадчына В. Багдановіча ў нашы дні (Беларусь, Літва, Польшча, Расія)	207
<i>Яўген Мірановіч (Беласток, Польшча)</i>	
Беларусы на дзяржавай службе ў Польшчы (1944–2000): Адносіны да палякаў і ўласнай этнічнай групы	222
<i>Ігар Бабкоў (Мінск)</i>	
Ежы Гедройц і посткаланіяльнае мысленне	228
<i>Андрэй Кромаў (Гомель, Беларусь)</i>	
Беларуска-польская культурная дыфузія: шлях да ўзаемаразумення	232
<i>Іаанна Кажсанеўска-Бэрчынська (Ольштын, Польшча)</i>	
Вобраз сённяшняга беларуса ў польскай масавай свядомасці	237
<i>Аляксей Пяткевіч (Гродна, Беларусь)</i>	
Постаці культуры з Гродзенскага рэгіёна: поліэтнічныя характеристар іх дзеянасці як шлях да ўзаемаразумення паміж народамі	244
<i>Наталля Русецкая (Мінск)</i>	
Дзіця ў беларускай і польскай культурах	248
АДЗІНСТВА, БЛІЗКАСЦЬ, РАЗНАСТАЙНАСЦЬ	
<i>Kurt Ömer</i>	
The Role of Cultural Values in Language Acquisition and Learning in Different Societies	257
<i>Анатолій Мойсіенка (Кіїв)</i>	
Про деякі типологічні особливості східнослов'янської загадки	263
<i>Таццяна Кабрэжыцкая (Мінск)</i>	
Здраднік ці змагар супраць тыраніі і тэрору?: Ураджэнец Беларусі Піліп Орлік — аўтар першай украінскай Канстытуцыі	267
<i>Лора Доўнар (Мінск)</i>	
Невядомыя выданні невядомага габрэйскага выдавецтва «Verlag «Kultur» ў Мінску (1905–1906): Старонка суіснавання	272

<i>Максім Рагойша (Мінск)</i>	
Гуманістычна канцэпцыя нашаніўскай нацыянальнай парадыгмы (дыялектыка ўласнацыйнальнага і агульначалавечага)	281
<i>Наталья Прушинская</i>	
(Петрозаводск, Российская Федерация)	
Мосты согласия: Карелия – Беларусь – Германия – Россия – Финляндия	288
<i>Таццяна Махнach (Мінск)</i>	
Бельгійская літаратура ў перакладах беларускіх пісьменнікаў	299
<i>Гендрік Петкевіч (Вільнюс)</i>	
Белорусско-литовские литературные связи как фактор взаимопонимания между народами-соседями	305
<i>Umit Yıldız (Antalya, Turkey – Minsk)</i>	
Learning A Foreign Language = Learning Cultures?	311
<i>Рыгор Піўтарак (Кіеў)</i>	
Роля замежных моваў і моўна-вучэбнай літаратуры ў паглыбленні ўзаемаразумення паміж народамі	316
<i>Lajos Szőke</i>	
Minorities – languages – dictionaries (Work on the first Belarusian-Hungarian Dictionary)	320
<i>Кацярына Любецкая (Мінск)</i>	
Нямецка-беларускі ўзаемапераклад як адзін са шляхоў да адекватнасці ўзаемаразумення	327
ВЫСНОВЫ І РЭКОМЕНДАЦІІ Міжнароднага сімпозіума	
«Разнастайнасць моў і культур у кантэксле глабалізацыі» Мінск, 9–10 ліпеня 2002 г.	337
CONCLUSIONS AND SUGGESTIONS of the international symposium	
participants «Languages and cultures diversity in the context of globalization» Minsk, 9–10 July 2002	341
КОРАТКА ПРА АЎТАРАЙ	344